

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Vlastivědného muzea Dobruška

2021

Úvod

1

Rok 2021 se v celé České republice i nadále nesl ve znamení koronavirové pandemie. Hned na jeho počátku se život v sídlech zastavil s vyhlášením lock-downu, později dokonce se zákazem překračování okresů a vycházení mimo nutné cesty do práce a k lékaři. Přesto se však až na nutné karantény nezastavila badatelská práce v muzeu a až do rozvolnění v květnu 2021 jsme se v muzeu zabývali odbornou a inventarizační činností. V roce 2021 si Dobruška připomínala výročí 150 let od narození světově známého malíř Františka Kupky. Ve spolupráci s dalšími institucemi a městem Opočno a Jaroměř byla sestavena pracovní skupina, která připravila program oslav.

Program se sice v návaznosti na aktuálně platná opatření musel několikrát měnit a přesouvat, ale jeho ústřední body zajišťovalo dobušské muzeum zejména v září, kdy byla otevřena nová expozice muzea nazvaná Dům Františka Kupky.

Další velmi podařenou akcí bylo přivzání Legiov laku na dobušské nádraží a výtvarná soutěž pro děti na téma František Kupka – malíř světa společně s výstavou přihlášených prací.

Po celý rok 2021 platila pro vstup do expozic muzea i na akce přísná opatření, která se podepsala na snížení návštěvnosti v některých obdobích či expozicích. Přesto se podařilo uspořádat vše, co jsme plánovali a doufáme, že si dobušské muzeum uchovalo pověst instituce, která i v náročných podmínkách nejen chrání své sbírky, ale také se podílí na kultuře a vědě v regionu.

Oslavy 150. výročí narození Františka Kupky

KUPKA 150 / 1871 - 2021

- OPOČNO 1. února - 19. června**
Výtvarná soutěž Jak si představím kosmické jaro, vyhodnocení 25. června na zahájení Festivalu Františka Kupky
- DOBRUŠKA 1. března - 30. června**
Výtvarná soutěž František Kupka - malíř světa, vyhodnocení 9. září v 17 hod. v Městské knihovně Dobruška
- OPOČNO + DOBRUŠKA 1. dubna - 30. července**
Fotografická soutěž na téma Abstrakce, ve spolupráci s firmou POMEI
- OPOČNO 26. června (14-19 hod.)**
Zahájení Festivalu Františka Kupky na Tržizně náměstí - hudební vystoupení, vyhlášení výsledků výtvarné soutěže, od 17 hod. koncert Věry Martsové, Pohádkový les pro seniory a děti (předáči Svaz tělesně postižených MO Opočno)
- DOBRUŠKA 1. července - 30. září**
Dobruškou za Františkem Kupkou - dětská prázdninová hra
- DOBRUŠKA 1. července - 31. srpna**
Výstava Tajemství barev v sygnatu (zapůjčena z Muzea a galerie Otčických her)
- OPOČNO 12. - 17. července (10 hod.)**
MIDA - třídenní představení na nádvěstí Střední školy Opočno
- DOBRUŠKA 27. července - 1. srpna**
Legiov lak - na vlakovém nádraží zhotoví replika legiovského laku z období 1918-1922
- DOBRUŠKA 1. srpna - 30. září**
Výstava dětských prací z výtvarné soutěže František Kupka - malíř světa, v Městské knihovně Dobruška
- DOBRUŠKA 2. - 30. září**
Výstava Věra Jilčínská: Doma v Dobrušce, v našem sále kina - vernisáž 1. září v 18 hod
- DOBRUŠKA 4. - 30. září**
Výstava Československé legie ve Francii v Banské Dobrušce
- 10. - 12. září HLAVNÍ PROGRAM OSLAV**
- OPOČNO 10. září (16 hod.)**
Slavnostní vyhlášení výsledků fotografické soutěže a vernisáž výstavy fotografií Karla Šteindlera v síňové omešování
- OPOČNO 10. září (10 hod.)**
Měsíční přehlídka na motivy kupkových obrazů na sádkách státního sídla Opočno
- DOBRUŠKA 11. září (15 hod.)**
Otevření nové expozice Dům Františka Kupky v čp. 321, originál obrazů Skály v šifrant, doprovodný program
- DOBRUŠKA 11. září (19 hod.)**
Francie - promítání filmu v kině
- DOBRUŠKA 23. září**
Slavnostní otevření naučné stezky Dobruškou a Františkem Kupkou

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Slovo vedoucí

Rok 2021 se krom daných omezení nesl zejména ve znamení významných výročí 150 let od narození světoznámého malíře Františka Kupky a 60 let od úmrtí malířky Věry Jičínské. Další kapitolou, kterou jsme chtěli lidem připomínat, bylo 80 let od zesílení perzekucí Židů a v neposlední řadě 90 let od založení dobrušského muzea.

2

Co se týká provozních záležitostí muzea, pozornost jsme i v roce 2021 zaměřili hlavně na zklidnění situace kolem nešťastného stavu depozitáře v Domašíně. Byl dodržován nastavený režim sbírky, dokoupeno potřebné vybavení, pracovalo se na úklidu a čištění sbírkových předmětů. Objekt je nutno temperovat na 10–13 °C, což se nám po opravě kotle v roce 2020 podařilo udržet. Byla provedena revize nádrží a vytápění se stále zajištěno plynovým kotlem s nádržemi na LPG. Tento způsob je vzhledem k navýšení cen v roce 2021 velmi neekonomický a dále neudržitelný, ve spolupráci s Oddělením rozvoje města byla proto zahájena jednání o převedení objektu na vytápění pomocí tepelného čerpadla.

Podařilo se nám pokračovat v úspěšné spolupráci s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice a dokončili jsme restaurování vybrané části obrazové sbírky. Každý rok bychom takto chtěli restaurovat podle finančních možností alespoň 10 ks obrazů. Dále byla realizována další etapa likvidace náletových dřevin na židovském hřbitově, a to formou dobrovolné činnosti zaměstnanců města Dobruška a skautských oddílů. Všem patří velký dík za odvedenou práci.

I přes jistá omezení se akce pořádané v hlavní sezoně těšily zájmu návštěvníků. V červnu a srpnu ke dni dětí a na závěr školních prázdnin jsme opět využili dvorek rodného domku F. L. Věka pro hraní loutkového divadélka, tentokrát byl přizván soubor divadla BODI Jaroměř a akce se těšila velkému zájmu malých i velkých diváků. Stav dláždění dvorku není ideální, avšak zajištěné rozpočty na jeho obnovu přesahují možnosti dobrušského muzea, dotační titul Program regenerace městských památkových zón se na tento typ akce bohužel nedá využít a rekonstrukce pískovcovými bloky tedy byla odložena.

Dne 1. září byla veřejnosti slavnostně otevřena výstava Věra Jičínská / doma v Dobrušce. Její hlavní součástí byly restaurované obrazy z dotačního programu Podpora muzeí a galerií

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Královéhradeckého kraje. Během vernisáže byla také pokřtěna stejnojmenná publikace autorky Pavly Skalické.

11. září se uskutečnilo slavnostní otevření v pořadí již páté expozice dobrušského vlastivědného muzea. Odborná náplň expozice byla v rukou paní doktorky Elišky Havlové, archivářky a kurátorky z Galerie KODL Praha. Paní Havlová byla oslovena přímo majitelem objektu, v němž se expozice připravovala, panem Ing. Karlem Brázdilem. Otevření expozice bylo jednou z hlavních součástí oslav 150 let od narození Františka Kupky a nese s sebou náklady na nájem a provoz v podobě OON. V domě, v němž se expozice nachází, strávil malíř své dětství a mládí.

3

Dům čp. 323 na ul. Fr. Kupky před a po rekonstrukci

Výše uvedené by nebylo možné uskutečnit bez vstřícného přístupu kolegů a představitelů města Dobruška. Především kolegyním z muzea a bývalému řediteli Jiřímu Machovi, který nám vždycky se vším pomohl, patří velké poděkování. Dále bych za usilovnou náročnou spolupráci ráda poděkovala Elišce Havlové a Patricii Kaváلكové, které v posledních dnech před otevřením pracovaly doslova ve dne v noci, aby mohla být expozice Dům Františka Kupky otevřena. Velké poděkování patří také grafikovi Petru Vlčkovi.

Do dalšího roku si stejně jako v loňském roce všichni přejme, aby se epidemiologická situace uklidnila a muzeum mohlo pokračovat v započaté práci.

Mgr. Pavla Skalická
vedoucí muzea

Obsah

	0
VÝROČNÍ ZPRÁVA.....	0
Vlastivědného muzea Dobruška.....	0
Úvod.....	1
Slovo vedoucí.....	2
Identifikační údaje.....	7
Činnost muzea v roce 2021.....	8
Stálé expozice.....	8
Rodný domek Františka Vladislava Heka (F. L. Věka).....	8
Radniční věž s expozicí prvotin Františka Kupky.....	9
Hlavní budova muzea.....	10
Vojenská geografie v Rýdlově vile.....	10
Expozice Dům Františka Kupky.....	10
Židovský hřbitov.....	12
Pořádané akce.....	13
Výstavy.....	16
Plakátová výstava Návraty.....	16
Putovní výstava Tajemství barev, synagoga.....	16
Legiovlak.....	17
Československé legie v Rusku.....	17
Výstava dětských prací přihlášených do výtvarné soutěže.....	17
Krajinou k sobě / Adéla Růčková.....	17
Jiřinky ve sklípku.....	18
Dějiny dobrušského muzea / panelová výstava.....	18
Věra Jičínská / doma v Dobrušce.....	18
Československé legie ve Francii.....	18
Hrátky z látky.....	19
Šikovné ruce.....	19
Sedm zastavení sedmi staletí.....	19
Spolupráce na výstavách jiných subjektů.....	20
Koncerty a vzpomínková setkání.....	21

Kameny zmizelých a koncert ZUŠ v synagoze	21
Křest knihy Letopisy divadla ochotnického v Dobrušce	21
Komentované prohlídky.....	21
Komentovaná prohlídka židovského hřbitova.....	21
Archeologické léto v Dobrušce I.....	22
Synagoga dokořán.....	22
Archeologické léto v Dobrušce II.	22
Prohlídka Laichterova domu s dušičkovou procházkou k rodinné hrobce.....	22
Akce pro děti	23
Výtvarná soutěž pro děti.....	23
Loutkové divadlo „Kašpárek a chytrá princezna“	23
Letní dětská hra Dobruškou za Františkem Kupkou	23
Hrátky s barvami	23
Loutkové divadlo "O prasátku"	24
Další činnost muzea.....	24
Dokumentace hrobů na městském hřbitově.....	24
Mezinárodní den obětí holocaustu.....	24
Toulavá kamera v Dobrušce	25
Dendrochronologie.....	25
Soutěž na Facebooku	25
Vzpomínkový akt.....	26
Reinstalace expozice v rodném domku F. L. Věka	26
Požár Dobrušky v roce 1806	26
Dokument o Miloňovi Čepelkovi.....	26
Cena Poorličí – Jiří Mach.....	27
19. července naše muzeum oslavilo devadesátiny	27
Novináři putovali za Františkem Kupkou	28
Den židovských památek.....	28
Návštěvnost	29
Práce se sbírkou.....	31
Péče o sbírky.....	31
Akvizice.....	32
Inventarizace.....	33
Zápůjčky sbírkových předmětů.....	33
Digitalizace.....	34

Muzejní knihovna.....	35
Badatelna.....	36
Marketing a propagace muzea.....	37
Facebook.....	37
Prezentace v médiích a periodikách.....	39
Prezentace na internetu	41
Publikační činnost.....	42
Dotace	43
Podpora činnosti muzeí a galerií: 21KPG06-004 (KHK).....	43

1

7

Identifikační údaje

Kulturní zařízení města Dobrušky – vlastivědné muzeum

Šubertovo nám. 45, 518 01 Dobruška

telefon: 603 737 752

e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

www: <http://www.kulturadobruska.cz/vlastivedne-muzeum/>

Personální obsazení

V roce 2021 nedošlo k žádným změnám v personálním obsazení muzea. Na hlavních úkolech muzea pracovali externí spolupracovníci. Na odborné náplni nové expozice PhDr. Eliška Havlová (Galerie KODL), v oblasti edukace jsme spolupracovali s Mgr. Patricií Kaválkovou a v oblasti grafiky byla zahájena intenzivní spolupráce s Mgr. Petrem Vlčkem. I nadále pokračujeme ve spolupráci také s emeritním ředitelem muzea Mgr. Jiřím Machem. Víze vedoucí muzea se shoduje se zájmem zřizovatele v postupném vybudování moderní instituce, která bude jednak chránit sbírkové předměty v ní uložené, ale bude také sloužit k edukaci a zábavě širokému spektru návštěvníků. Vizi jsme se přiblížili zejména při tvorbě edukační zóny v nové expozici Dům Františka Kupky.

V současnosti má vlastivědné muzeum jako součást organizační složky Kulturní zařízení města Dobruška tři stálé zaměstnance:

Skalická Pavla, Mgr., odborný pracovník muzea, vedoucí muzea

Dušánková Gabriela, správce sbírky a muzejní knihovny

Vlková Jiřina, průvodce a dokumentátor

Další pracovníci (průvodkyně) pracují na dohody o provedení práce.

2

8

Činnost muzea v roce 2021

Prezentační činnost muzea byla v roce 2021 ovlivněna vládními opatřeními z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2.

Ve dnech 1. ledna – 1. května 2021 bylo muzeum zcela uzavřeno, zrušeny veškeré akce a možnost objednat si prohlídku u všech expozic. Omezen byl také provoz muzejní knihovny, ačkoli jsme se snažili všem zájemcům vždy vyhovět alespoň „přes okénko“ u dveří budovy. Badatelský provoz nebyl omezen, pouze byla dodržována základní hygienická opatření a omezení pouze na jediného badatele v daný čas v budově. Zkušební provoz byl po rozvolnění opatření zahájen ve všední dny 4. - 7. května prozatím s průvodcovskou službou, která kdykoli v provozní době zpřístupnila všechny expozice.

Hlavní budova muzea na Šubertově náměstí byla otevřena v běžném režimu, 9-11.30 / 12.30-17.00. Od soboty, 8. května byl zahájen běžný provoz. Hlavní sezona proběhla bez větších komplikací, ovšem oproti loňskému roku představovalo nepohodlí nošení respirátorů v interiérech expozic, dodržování rozstupů a možnost vstupu po maximálně deseti, později dvaceti členných skupinách. Na podzim pak byla situace dále ztížena nutností kontrolovat certifikáty o prodělání nemoci či ukončeném očkování.

Stálé expozice

Rodný domek Františka Vladislava Heka (F. L. Věka)

Nachází se v Novoměstské ulici, asi 50 m od náměstí F. L. Věka. Už z dálky ho poznáte podle bílé omítky a šindelové střechy s ozdobným štítem, půvabná je i dřevěná pavlač. Expozice má tři části. Obytná světnička připomíná bydlení lidí na počátku 19. století. Uvidíte v ní dobový ručně malovaný nábytek, obrázky malované na skle, kolovrátek, loučnick a spoustu dalších dnes již nepoužívaných předmětů. Hekovu osobnost zde připomínají hudební nástroje a dobové knihy. Na světničku navazuje kupecký krám, ve kterém se seznámíte se sortimentem tehdy prodávaného zboží. Většinou to jsou potřeby pro domácnost a hospodářství, takže se dozvíte, co to je drclák, šráček či trdlo, uvidíte různé

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

nádoby, formy i zemědělské nástroje. Dominantou krámků však jsou dřevěné držáky na váhy v podobě dvou mořských panen, které skutečně pocházejí z Hekova majetku a byly použity i při natáčení televizního seriálu F. L. Věk. Další část expozice je situována do bývalé černé kuchyně, kterou prozrazuje kotel na ohřívání vody a různé nádoby. Zde stojí za pozornost včelí úl, tzv. klát, vyřezaný z jednoho kusu dřeva, který byl použit v televizním seriálu v zahradě souseda Žalmana. Závěr expozice, zrekonstruovaný v roce 2010, vám připomene život a dílo nejpopulárnější dobrušské osobnosti a oživí i vaše vzpomínky na úspěšný televizní seriál.

Otevřeno:

Hlavní sezona – květen až září: denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin

Vedlejší sezona – duben a říjen: soboty a neděle od 9 do 17 hodin, listopad – březen: zavřeno

Polední přestávka 30 minut je pohyblivá podle aktuálního provozu.

9

Radniční věž s expozicí prvotin Františka Kupky

Je dominantou náměstí F. L. Věka a symbolem celého města. K její návštěvě vybízí venkovní schodiště, jež je pro milovníky dalekých rozhledů lákadlem pro stoupání po celkem 124 schodech až na ochoz. Za vstupním prostorem je instalována stálá expozice Mládí Františka Kupky. Tento světoznámý malíř se sice narodil v sousedním Opočně, ale své dětství a mládí strávil v našem městě a vytvořil zde svá nejranější díla. A tak zde můžeme spatřit originál vývěsního štítu s motivem koníčka, portrét Kupkova otce, panoramatický obraz Dobrušky, vývěsní štít pro firmu Kupkova mecenáše a další vzácná díla. Výstavka v mezipatře Vám připomene středověkou výsadu Dobrušky – hrdelní právo. Uvidíte zde kopie popravčích a mučicích nástrojů, dozvíte se, jak vypadá palečnice a španělská bota či kde byla v Dobrušce popraviště, a uvidíte zde i dobrušského kata. Tuto éru připomíná i popravčí zvonek na vnější straně severní stěny věže. Na schodišti si při odpočinkových zastávkách můžete prohlédnout expozici dobrušského kronikáře a naivního malíře 19. století Aloise Beera či hodinový stroj. Ze 45 m vysokého ochozu je pěkná vyhlídka na Orlické hory a Podorlicko, při zvláště jasném počasí i na Krkonoše.

Otevřeno:

Hlavní sezona – květen až září: denně mimo pondělí od 10 do 17 hodin

Vedlejší sezona – říjen až duben: prohlídku je možné objednat v informačním centru na tel. 494 629 581 nebo v muzeu na tel. 725 048 991

Polední přestávka 30 minut je pohyblivá podle aktuálního provozu.

Radnice nemá bezbariérový přístup.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

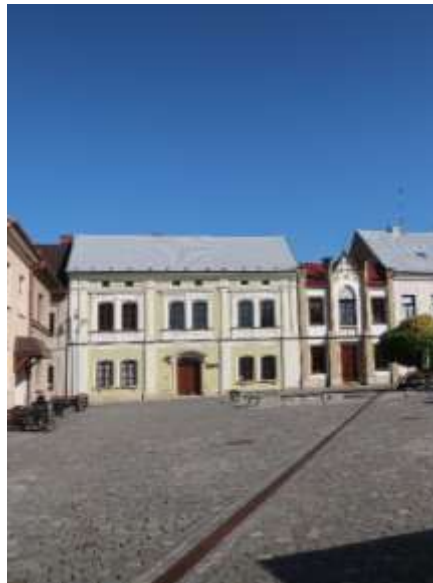
Hlavní budova muzea

Po rekonstrukci budovy čp. 45 na Šubertově náměstí vznikly v roce 2013 nové muzejní expozice, které vám přiblíží minulost našeho města a regionu. Prohlídková trasa se skládá ze tří částí. Vstup je věnován několika významným osobnostem dobrušské historie. Stěžejní část expozice tvoří expozice s názvem Příběh města Dobrušky, vyprávějící o minulosti našeho města i regionu od nejstarších dob pravěku až po současnost. Poslední, třetí částí je Příběh dobrušské obce židovské. Její součástí je i unikátní památka – mikve – židovská rituální očištná lázeň. Prohlídka pokračuje v interiéru synagogy, kde několik panelů seznámí návštěvníka s historií dobrušských Židů.

Otevřeno:

Hlavní sezona – květen až září: denně mimo pondělí od 9 do 11.30 a od 12.30 do 17 hodin

Vedlejší sezona – říjen až duben: prohlídku je možné předem telefonicky objednat na pracovní dny, tel. 725 048 991

10

Vojenská geografie v Rýdlově vile

V Rýdlově vile (Novoměstská ul. 187, za domkem F. L. Věka) byla v roce 2018 pro veřejnost otevřena nová stálá expozice věnovaná vojenské geografii, a to při příležitosti 100. výročí jejího založení.

Tato unikátní expozice dává návštěvníkům možnost nahlédnout nejen do vývoje vojenskou geografii využívaných přístrojů, pomůcek, tvoření map, zabezpečení vojsk, ale také je seznamuje s několika

významnými osobnostmi této vědy. Provází v ní bývalí pracovníci Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu generála Josefa Churavého v Dobrušce, kteří velmi kvalifikovaně odpoví na každou tematickou otázku.

Otevřeno:

Hlavní sezona – květen až září: denně mimo pondělí od 10 do 12 a od 13 do 17 hodin

Vedlejší sezona – říjen až duben: zavřeno

Rýdlova vila nemá bezbariérový přístup.

Expozice Dům Františka Kupky

Nová expozice Dům Františka Kupky v ulici Františka Kupky čp. 323 vznikla v roce 2021 při příležitosti 150. výročí narození světoznámého malíře. Provede návštěvníka životem a dílem

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

průkopníka abstraktní tvorby Františka Kupky (1871–1957). Skládá se ze dvou autentických místností, kde Kupkova rodina žila v letech 1882–1892 a připravena je ve spolupráci s pražskou Galeríí KODL. První místnost přiblíží život Františka Kupky v Opočně a Dobrušce, studia v Jaroměři, v Praze a ve Vídni a cestu do Paříže, kde nadále rozvíjel svůj kreslířský talent. Unikátním exponátem je originál obrazu Skály v Bretani, akvarel z roku 1905. Druhá místnost je věnována dosud nepříliš známé Kupkově tvorbě během první světové války, jeho aktivitám v legiích a účasti na vzniku samostatného Československa. Závěr instalace náleží Kupkovu vrcholnému období, přechodu k abstraktní tvorbě, kde se řadí mezi její světové průkopníky. Výstavní panely jsou doplněny dobovými časopisy a předměty dokumentující Kupkovo dílo. V poslední ze tří místností je umístěna zábavně-vzdělávací zóna. Je to prostor pro relaxaci, ale zároveň aktivní interakci s životem i dílem Františka Kupky jak pro děti, tak pro dospělé a její hlavní autorkou je externí spolupracovnice města Dobruška Patricie Kaválková.

11

Projekt vznikl za podpory mikroregionu Rodný kraj Františka Kupky, Královéhradeckého kraje, Ministerstva kultury ČR a ŠKODA AUTO, a. s.

Otevřeno:

Hlavní sezona – květen až září: denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin

Vedlejší sezona – duben a říjen: soboty a neděle 9:00 – 17:00, listopad–březen: prohlídky je možné objednat pro školní a jiné skupiny nebo individuálně na tel. 603 373 752 nebo 725 048 991

Polední přestávka je pohyblivá podle aktuálního provozu.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Židovský hřbitov

– venkovní areál, o jehož zpřístupnění se stará dobrušské muzeum a informační centrum

Nemovitá kulturní památka "Areál židovského hřbitova v Dobrušce" je tvořena pozemkem hřbitova se souborem náhrobních stél, vstupním zděným objektem a zděnou ohradní zdí vymezující hranice někdejšího hřbitova a současně i hranice chráněného areálu. Areál se nachází na severním okraji města, v závěru ulice Křovické, v níž se pohledově uplatňuje východní úsek vysoké zděné ohradní zdi. Hřbitov byl založen roku 1675. K tomuto účelu byl vyhrazen pozemek o rozloze 50 x 10 kroků, který byl později obehnán kamennou zdí. V roce 1837 přikoupili dobrušští židé 80 čtverečních sáhů pozemku pro rozšíření hřbitova. Hřbitov byl rozšířen a ohrazen novou zdí až roku 1881, jak o tom svědčí pamětní deska, zasazená do hřbitovní zdi. Na hřbitově se pohřbívalo do roku 1942. V roce 1944 se dokonce objevila žádost o koupi židovského hřbitova a jeho likvidaci. Ke cti dobrušských městských úředníků slouží, že se jí vůbec nezabývali a fakticky ji odmítli.

12

Pořádané akce

Mezinárodní den muzeí

18. května 2021

Vstup zdarma do všech expozic. Také dobrušské muzeum se připojilo k oslavám Mezinárodního dne muzeí, v jehož rámci představilo nově reinstalovanou část expozice v rodném domě Františka Vladislava Heka.

Návštěvnost: nevidována

13

Otevření nové expozice Dům Františka Kupky

11. 9. 2021

Za hudebního doprovodu Jaroslava Čížka se v sobotu 11. září v 17.00 otevřela nová expozice Dům Františka Kupky v čp. 323, kde Fr. Kupka strávil své mládí (popis výše u expozic). K oslavám byl také vytvořen doprovodný program ve spolupráci s jeho rodným městem Opočno, celkový program oslav v Opočně a Dobrušce.

Návštěvnost: 100 osob

Muzejní noc

11. 9. 2021, 17–21:00

Vstup do všech expozic muzea zdarma v neobvyklém čase.

Návštěvnost: 315 osob

KUPKA
Pozvánka 150 / 1871 / 2021
 NA OSLAVY 150. VÝROČÍ NAROZENÍ FRANTIŠKA KUPKY

Srdečně Vás zveme k účasti na oslavách 150. výročí narození světoznámého malíře Františka Kupky (23. září 1871 – 24. června 1957), který se narodil v Opočně a své mládí prožil v Dobrušce.

OPOČNO	16 hod.	Pátek 10. září / zahájení oslav v Opočně Vernisáž výstavy fotografií Karla Steinera a slavnostní vyhlášení výsledků amatérské fotografické soutěže na téma Abstrakce v zámecké oranžérii
OPOČNO	19 hod.	Módní přehlídka <i>Inspirace Kupkou</i> na nádvoří Státního zámku Opočno
OPOČNO	10 hod.	Sobota 11. září / Opočno, Dobruška Slavnostní zahájení výstavy originálů obrazů <i>František Kupka / malby z let 1902–1908</i> ve výstavní síni na nádvoří Státního zámku Opočno, doprovodný program a občerstvení v areálu zámku
DOBRUŠKA	14–14.30 hod.	Společné setkání na zahradě fary u kostela sv. Václava, Kostelní ulice, hudební doprovod: manželé Čížkovi
DOBRUŠKA	15 hod.	Slavnostní otevření nové expozice <i>Dům Františka Kupky</i> v čp. 323 (ulice F. Kupky), prohlídka
DOBRUŠKA	16 hod.	Program a občerstvení na zahradě fary (v pastoračním centru)
DOBRUŠKA	11. září, 17–21 hod.	DOPROVODNÝ PROGRAM / 10.–12. září Muzejní noc, všechny expozice dobrušského muzea otevřeny zdarma do večerních hodin
DOBRUŠKA	11. září, v 19 hod.	Promítání filmu <i>Francek</i> , fotografie z natáčení a dva unikátní dobové žurnály, Společenské centrum – kino 70
OPOČNO	12. září, v 15 a 16 h.	Promítání filmu <i>Francek</i> , kostnice u Mariánského kostelíku

PROBÍHAJÍCÍ VÝSTAVY
 Věra Jiřinská: *Doma v Dobrušce* v malém sále kina 70 v Dobrušce / Československé legie ve Francii v Hotelu Dobruška
 Stálá expozice díla F. Kupky ve výstavní síni na nádvoří zámku v Opočně

Šárka Škrabalová, starostka Opočna Petr Lžičar, starosta Dobrušky

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Svatováclavské slavnosti

24. –28. září 2021

Při příležitosti konání Svatojáclavských slavností byly otevřeny také všechny expozice muzea a probíhající výstavy.

Návštěvnost: nevidována

14

Podzim ve sklepě rodného domku F. L. Věka

25. 9. – 31. 10. 2021 v provozní době expozice

Sklep rodného domku F. L. Věka se oblékl do podzimního hávu, byla v něm nainstalovaná malá výstava nářadí a náčiní spojeného s obdobím žni a příběhem obilí, zejména pro děti. Od soboty 25. 9. 12:00 do 31. 10. 17:00 byla součástí expozice také kopie kamenného ručního mlýnku neboli žernovu, na kterém si sami můžete umlít mouku.

VÝSTAVY A PROVOZNÍ DOBA

Svatováclavské dny s muzeem

24.–28. září 2021 / Dobruška

Věra Jičínská / doma v Dobrušce
(výstava v malém sále kina 70)
pátek 24. 9. 17–21:00
sobota 25. 9. 9–21:00 komentované prohlídky 13–17:00
neděle 26. 9. 13–21:00
pondělí 27. 9. zavřeno
úterý 28. 9. 9–11:00 / 13–21:00

Dům Františka Kupky
denně mimo pondělí 9:00–17:00

Rodný domek F. L. Věka
denně mimo pondělí 9:00–17:00

Rýdlova vila – Vojenská geografie
denně mimo pondělí 10–12:00 / 13–17:00

Šikovní ruce (výstava v Rýdlově vile)
sobota 25. 9. / 9–17:00 neděle 26. 9. / 13–21:00

Radniční věž
denně mimo pondělí 10–17:00

Historické expozice na Šubertově nám.
denně mimo pondělí 9–11:30 / 12:30–17:00

Hrátky z látky (výstava v synagoze)
denně mimo pondělí 9–12:00 / 13–17:00

Československé legie ve Francii
(výstava v Hotelu Dobruška)
denně 9–17:00

· KINO 70 · VLASTIVĚDNÉ · MUZEUM · DOBRUŠKA ·

PODZIM VE SKLÍPKU

25. září– 3. října 2021
denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin
a každý říjnový víkend

Dožínková výzdoba a mletí obilí ve sklípku

v rámci prohlídky Rodného domku F. L. Věka
Aniž má vznikla za spolupráce manželů Kolesových

· VLASTIVĚDNÉ · MUZEUM · DOBRUŠKA ·

V rámci podzimní akce mohli lidé o víkendech 16.-17., 23.-24. 10. a také o podzimních prázdninách 27.-31. 10. do domku F. L. Věka nosit vyřezané dýně. V neděli 31. 10. v 17.30 jsme pak všechny lucerny rozsvítili před domkem a vybrali společně tu nejkrásnější. Bohužel se přihlásilo pouze sedm účastníků, takže jsme je v IC Dobruška ocenili všechny.

Návštěvnost: nevidována

Přednáškový cyklus „Za poznáním do synagogy“

V listopadu jsme zahájili nový projekt – cyklus přednášek v synagoze.

Mgr. Vladimíra Socha, Vznik a vývoj člověka.

2. 11. od 18:00

Návštěvnost: 11

15

Ing. David Rešl: Příroda orlických hor

16. 11. 18:00 Tato druhá přednáška musela být z důvodu nemoci bohužel odložena:

Mgr. Jiří Mach: Zánik dobrušské židovské obce

23. 11. 18:00

Návštěvnost: 9

Odložené přednášky

Již z roku 2020 byly některé přednášky odloženy a kvůli opatřením limitujícím počet osob a nařizujícím respirátory ve vnitřních prostorech nebyly realizovány ani v roce 2021. Další nebylo možné v roce 2021 uspořádat z důvodu epidemiologické situace či nemoci, nicméně se s jejich uskutečněním stále počítá pro rok 2022.

Jiří Šindelář a Bohumír Dragoun: Aplikace moderních metod v archeologii na příkladu kostela sv. Václava v Dobrušce, čtvrtek 15. října od 18:00, Hotel Dobruška

Jiří Mach: Jak se poznávala dobrušská minulost, čtvrtek 29. října od 18:00, Hotel Dobruška

Tomáš Zelenka: Černobyl, úterý, 20. října 18.00, malý sál Kina 70

Ing. David Rešl: Příroda Orlických hor, synagoga Dobruška

Přednášky online

Protože jiným způsobem v době lock-downu nebylo možno zprostředkovat jakékoli přednášky ani jiné akce, se svolením kolegů ze Židovské obce Plzeň jsme sdíleli odkazy alespoň na přednášky online.

Přednáška Ing. Václava Freda Chvátala „Židovské hřbitovy – Švihov“ se uskutečnila úterý 9. 2. 2021 od 17:00

Cestovatelská online přednáška „Toulky Izraelem“ se uskutečnila 16. 2. od 17:00

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Výstavy

Plakátová výstava Návraty

3. – 15. května 2021

Plakátová výstava autorské dvojice Bláha-Mach byla k vidění na nevyužitých plakátovacích plochách a dalších místech v Dobrušce, Opočně i v Jaroměři od 3. května. Jsou to města spojená s mládím Františka Kupky. Projekt připravilo Vlastivědné muzeum Dobruška ve spolupráci s Kinem 70, mikroregionem "Rodný kraj Františka Kupky" a městy Opočno, Dobruška a Jaroměř v rámci oslav letošního 150. výročí narození Františka Kupky.

Návštěvnost:
nevidována, veřejný prostor

16

Putovní výstava Tajemství barev, synagoga

1. července do 12. září denně mimo pondělí 9–11.30 a 12.30–17 hodin

Základní malířský materiál jsou barvy a základem barev je barevný pigment. Výstava provedla děti i dospělé dějinami vývoje barevných pigmentů od pravěku až do počátků průmyslové revoluce. Jedná se o součást oslav 150. výročí narození malíře Františka Kupky, protože i on měl svou malířskou paletu. Tajemství barev návštěvníci odhalili v rámci prohlídky muzea, vchod v hlavní budově čp. 45 na Šubertově náměstí. Děti si mohly zkusit stát se malířem a převléknout se do kostýmu nebo si sestavit malířskou paletu Leonarda da Vinci.

Výstava byla zapůjčena z Muzea a galerie Orlických hor.

Návštěvnost: nevidována, součást prohlídky hlavní budovy muzea

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Legiovlak

27. července (slavnostní zahájení 10:00) - 1. srpna

V rámci oslav 150. výročí narození Františka Kupky jsme si připomněli i jeho legionářskou minulost. Světznámý malíř, který vyrostl v Dobrušce, žil v době vypuknutí 1. světové války v klidu pařížského předměstí. I v pokročilém věku u něj ale převážil odpor k monarchii a vyhlídka na samostatnost rodné země a s dalšími stovkami Čechů žijícími ve Francii se přihlásil do cizinecké legie, kde vytvořili rotu. Podle známého pozdravu si říkali Rota Nazdar.

17

Nenechme se mást, legionářský vlak se samozřejmě dotýká čs. legií v Rusku, v nichž ale Dobrušťáci bojovali a jsme velmi rádi, že u nás jeho replika zastaví. Legiovlak je ambiciózní projekt Československé obce legionářské, který si předsevzal vytvořit věrnou repliku legionářského vlaku z období let 1918–1920, kdy na Transsibiřské magistrále v Rusku probíhaly válečné operace čs. legií. Vlak křižuje od května 2015 celou Českou republiku, v roce 2020 jej ve Vamberku navštívilo 1500 lidí. Legiovlak pomáhá veřejnosti, a především mládeži, obnovovat povědomí o čs. legiích a jejich zásluhách na vzniku samostatného československého státu.

Návštěvnost: nevidováno, odhad ČSOL 3300 osob

Československé legie v Rusku

27. července (slavnostní zahájení 10:00) - 1. srpna

Výstava na peróně a v nádražní budově.

Vstup do expozice Legiovlaku i na výstavu byl zdarma, a to i díky podpoře Ministerstva obrany ČR, Ministerstva dopravy ČR, Českých drah a. s., SŽDC, ČD Cargo a. s. a dalších partnerů.

Návštěvnost: nevidováno, odhad ČSOL 3300 osob

Výstava dětských prací přihlášených do výtvarné soutěže

2. srpna – 30. září 2021, foyer dobrušské knihovny, otevřeno v provozní době knihovny

Ve foyer dobrušské knihovny se uskutečnila výstava dětských prací ze soutěže František Kupka / malíř světa. Pro obrázky bylo možné hlasovat ve čtyřech kategoriích přímo na místě po celý srpen. Vítězné práce byly oceněny dne 9. září v 17:00.

Krajinou k sobě / Adéla Růčková

7. srpna – 12. září 2021, synagoga, otevřeno v provozní době muzea

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

6. srpna od 18.00 slavnostní vernisáž výstavy dobrušské malířky a ilustrátorky Adélky Růčkové (Moravcové). Malířka vystudovala ekologii na Karlově Univerzitě v Praze. V Bruselu zkoumala mikroskopické řasy z Antarktidy, psala odborné články a přednášela na konferencích. Až později převládla láska k malování. V synagoze bylo představeno 10 obrazů na téma poutnictví a krajiny.

Jiřinky ve sklípku

27. – 29. srpna 2021, sklep rodného domku F. L. Věka, denně od 9 do 17 hodin.

Výstava aranžmá jiřin manželů Kolenových v netradičním prostoru historického sklepa doplněná panely J. Macha a P. Skalické o dějinách dobrušského muzea.

Vstupné dobrovolné.

Návštěvnost: přibližně 450 osob

Dějiny dobrušského muzea / panelová výstava

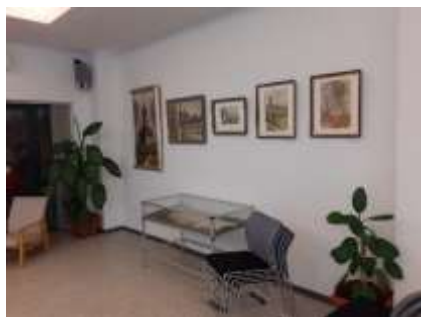

27. srpna – 30. září, sklep domku F. L. Věka, provozní doba denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

V rámci prohlídky rodného domku F. V. Heka (F. L. Věka) jsme návštěvníky poprvé pozvali také do jeho sklepa ve dvoře na panelovou výstavu k 90. výročí založení Vlastivědného musea pro Dobruško a Opočensko, dnešního Vlastivědného muzea Dobruška.

Věra Jičínská / doma v Dobrušce

2. – 28. září 2021, kino 70 Dobruška – malý sál, otevřeno v provozní době kina

Malířka Věra Jičínská (3. července 1898 – 27. března 1961) je spojena s Dobruškou rodinným svazkem i dílem. Město se vyskytuje jako jeden z nejčastějších krajinných motivů její tvorby ve 40. letech 20. století. Návštěvníci si mohli prohlédnout restaurované obrazy s motivy města Dobrušky a kresby, které nikdy nebyly vystaveny. Vernisáž proběhla 1. září v 18:00 a byla na ní pokřtěna publikace o tvorbě Věry Jičínské mezi léty 1931-1947 (v prodeji za 200,-Kč hned po vernisáži, v následujících dnech pak v kině, v muzeu i IC). Během vernisáže zazněly skladby

přítele V. Jičínské Bohuslava Martinů v podání klavíristky Evy Votroubkové.

Československé legie ve Francii

4. – 30. září 2021, roll-upová výstava v Hotelu Dobruška, otevřeno denně 9-17:00

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Od 4. do 30. září vyla ve velkém společenském sále v 1. patře Hotelu Dobruška denně od 9 do 17 hodin přístupná roll-upová výstava *Československé legie ve Francii* zapůjčená od Československé obce legionářské při příležitosti 150. výročí narození Františka Kupky. Světoznámý malíř, který vyrostl v Dobrušce, žil v době vypuknutí 1. světové války v klidu pařížského předměstí. I v pokročilém věku u něj ale převážil odpor k monarchii a vyhlídka na samostatnost rodné země a s dalšími stovkami Čechů žijícími ve Francii se přihlásil do cizinecké legie, kde vytvořili rotu Nazdar. Výstavu tvořilo 40 roll-upů a doprovodné předměty – polní vybavení vojáků v legiích, součásti oděvů a dobová literatura.

19

Hrátky z látky

25. září – 3. října 2021

Také v letošním roce se uskutečnila tradiční výstava *Hrátky z látky* dobušských patchworkářek v prostorách synagogy. Výstava byla přístupná denně v době 9–12 a 13–17 hodin.

Návštěvnost: 606 osob

Šikovné ruce

25. září 9–17 h., 26. září 9–15 h. / výstava ručních prací v Rýdlově vile

Výstava byla po roční pauze uspořádána při příležitosti Svatováclavských slavností. Autoři se obrátili na všechny, kdo umějí paličkovat, háčkovat, vyšívat, plést, vyrábět z korálků a přírodnin, aby svými výtvary potěšili ostatní občany. Výstava byla ve spolkovém domě (Rýdlova vila) otevřena v sobotu 25. září od 9 do 17 hodin a v neděli 26. září od 9 do 15 hodin.

Sedm zastavení sedmi staletí

20. září – 10. října / výstava v prostorách Poslanecké sněmovny

Návštěvníci měli poslední možnost vidět výstavu autorské trojice Zdeněk Zahradník, Josef Frýda a Jiří Mach k 700. výročí první písemné zprávy o městě Dobrušce v prostorách Poslanecké sněmovny v Praze. Výstava byla opět nahlédnutím do některých oblastí života našich předků, které autoři pokládali za klíčové. Pan poslanec Sadovský uspořádal do prostor sněmovny dva zájezdy pro dobušské spoluobčany.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Spolupráce na výstavách jiných subjektů

Orlické hory Věry Jičínské

15. 5. – 20. 6. 2021, Orlická galerie Rychnov nad Kněžnou

Věra Jičínská, pozoruhodná umělkyně evropského významu se vždy velmi těšila na léto v Dobrušce, kde rodina jejího manžela vlastnila malý domek v Domašínské ulici. Letní pobyty se pravidelně opakovaly každý rok od konce května do září. Po roce 1946 zakoupili manželé chalupu v Říčkách, zde Věra Jičínská-Laichterová trávila mnoho chvil s rodinou a pilné výtvarné činnosti. V jejích pracích, především v pastelech a kresbách (rudkou, uhlem, tužkou či kolorovaných akvarelem), ojediněle v malbách, se objevuje vřelý vztah malířky k tomuto kraji. Unikátní výstava poprvé představí v celé šíři námětů a technik tuto tvorbu a dává nový rozměr odbornému bádání v poznání uměleckého odkazu Věry Jičínské. Vlastivědné muzeum v Dobrušce zapůjčilo na výstavu Orlické hory Věry Jičínské v Orlické galerii (zámek Rychnov n. Kn.) 102 obrazů a kreseb.

Civilizovaná žena

8. 10. 2021 – 10. 7. 2022. Termín vernisáže byl stanoven na 7. 10. 2021. realizované ve výstavních prostorách Moravské galerie v Brně, pro níž bylo zapůjčeno umělecké dílo kresba na papíře, rámováno *Věra Jičínská - Autoportrét s cigaretou, 1926*

Koncerty a vzpomínková setkání

Kameny zmizelých a koncert ZUŠ v synagoze

19. 6. 2021 od 15.00 na Novoměstské ulici vedle Rýdlovy vily

Za účasti studentů střední průmyslové školy, historika Jiřího Macha, obou vnuků p. Arnošta Tomského (jedné z obětí holokaustu z domu čp. 186 na Novoměstské ulici), představitelů města a za hudebního doprovodu Dobrušského žesťového sdružení byl odhalen památník Kameny zmizelých, upomínající na nejtragičtější období dějin. Po odhalení kamenů byl pro pozvané hosty uspořádán koncert žáků Základní umělecké školy.

21

Křest knihy Letopisy divadla ochotnického v Dobrušce

8. listopadu 2021 od 19:30 ve velkém sále Kina 70

Večer byla slavnostně pokřtěna nová publikace Letopisy divadla ochotnického v Dobrušce. V komponovaném programu se představili divadelníci ze všech ochotnických souborů z Dobrušky, včetně Světa loutek a dětí z dramatického oboru místní ZUŠ. Milými hosty večera a kmotry knihy byli režisérka a scenáristka Pavlína Moskalyková a scenárista Petr Markov.

Komentované prohlídky

Komentovaná prohlídka židovského hřbitova

24. 6. 2020 od 17:00 hodin, židovský hřbitov, Křovická ulice, Dobruška

Procházka po jednom z nejkrásnějších dobrušských zákoutí se uskutečnila ve čtvrtek 24. 6. od 17.00 do 17.30, aby její účastníci mohli navštívit též den také koncert ZUŠ v kostele sv. Václava od 18.00 či večerní promítání filmu Francek v dobrušském kině. Rozhlédli se po židovském hřbitově a řekli si něco nejen o hřbitově jako takovém, ale také o zániku dobrušské židovské obce. Vysvětlili jsme princip

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

nově vzniklého památníku Kameny zmizelých a podívali se s vedoucí muzea na seznam obětí holokaustu.

Vstupné dobrovolné

Návštěvnost: 38 osob

Archeologické léto v Dobrušce I.

Ve čtvrtek 29. 7. v 17.00 procházka po zalesněném Chlumu

Povídání o zaniklém Srubu z roku 1495 a pravěkém pohřebišti a hradišti Chlum u Dobrušky s archeologem Bohumírem Dragounem, sraz účastníků byl v 17:00 na parkovišti Mělčanská naproti fotbalovému hřišti v Dobrušce.

Pořádaly Archeologické ústavy AV ČR v Praze a v Brně ve spolupráci s dalšími archeologickými pracovišti.

Volný vstup.

Návštěvnost: přibližně 60 osob

Synagoga dokořán

V úterý 10. srpna od 13 do 16 hodin mohli návštěvníci zdarma vidět dobrušskou synagogu v rámci dětského workshopu – o děti se postarala muzejní pedagožka rychnovského muzea Martina Marxová, o dospělé formou komentované prohlídky vedoucí muzea Pavla Skalická. Vstup byl volný, hlavními dveřmi synagogy na Šubertově náměstí čp. 646.

Archeologické léto v Dobrušce II.

Čtvrtek 19. srpna od 17:00

Procházka s poznáním po archeologické lokalitě „zaniklá ves Žďáry“, katastr Spy. Sraz účastníků byl v 17:00 na křižovatce Nové Město nad Metují – Deštné – Spy. Následovalo povídání s archeologem Bohumírem Dragounem o středověkých osadách a o tom, proč již mnohé neexistují.

Volný vstup.

Prohlídka Laichterova domu s dušičkovou procházkou k rodinné hrobce

Neděle 31. října v 15.00

V komentované prohlídce měli návštěvníci možnost nahlédnout do jedné z veřejnosti nepřístupných památek. Připomenout si, jaký vztah pojí rodinu Laichterových k Dobrušce, čím se zabývali její členové, jak žili, a pro zájemce si uděláme procházku k místu jejich posledního odpočinku. Pokud chcete, vezměte s sebou svíčku. V tomto dušičkovém čase mohli také krátce vzpomenout také na další dobrušské osobnosti, které jsou pochovány na městském hřbitově. Vstup volný.

Návštěvnost: 1 osoba, akce byla zrušena

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Akce pro děti

Výtvarná soutěž pro děti

1. března – 30. června 2021

Město Dobruška ve spolupráci s vlastivědným muzeem, městskou knihovnou a informačním centrem v Dobrušce vyhlásilo v březnu 2021 výtvarnou soutěž na téma „František Kupka – malíř světa“ k výročí 150 let od narození světoznámého umělce, který vyrostl v Dobrušce. Motivy vytvořených prací se mohly týkat osoby Františka Kupky (například portrét), jeho rodiny a domu, dobušských památek, malířovy tvorby (včetně, nebo možná zvláště té abstraktní) nebo filmu Francek o mládí Františka Kupky prožitém v Dobrušce. Děti se mohly zúčastnit samostatně nebo v rámci školy. Z vítězných obrázků byl na podzim sestaven stolní kalendář města pro rok 2022.

23

Loutkové divadlo „Kašpárek a chytrá princezna“

Středa 2. června 2021 od 16:30, dvorek domku F. L. Věka, vstup přes vrata za domkem.

Počátky loutkového divadla v Jaroměři se datují rokem 1918 a jsou zcela neodmyslitelně spjaty se jménem Rudolfa Boučka. První scéna byla v sokolské tělocvičně, ale již v roce 1924 získal soubor samostatnou budovu, tehdy již nepoužívaný zahradní domek, který se stal po celkové rekonstrukci a přístavbě v roce 1928 druhou nejstarší stálou loutkovou scénou u nás, a možná i v celé Evropě. Pohádku Kašpárek a chytrá princezna zahrálo divadlo BOĎI z Jaroměře v čele s principálem Romanem Bauerem na dvorku rodného domku F. L. Věka nejdříve

2x během dopoledne dobušským šolkám, odpoledne se brána otevřela také veřejnosti. Vše se podařilo za dodržení opatření, děkujeme za podporu a ohleduplný přístup.

Vstupné dobrovolné.

Návštěvnost: přibližně 180 osob

Letní dětská hra Dobruškou za Františkem Kupkou

1. července – 30. září

Vezmi si mapu a vydej se na cestu Dobruškou. Hledej schránky, plň úkoly, poznávej místa spojená s Františkem Kupkou.

Více informací a herní karty s mapou zdarma získali hráči ve všech expozicích muzea, v městské knihovně i v informačním centru v Dobrušce. Na konci cesty je čekala malá odměna. Dětská čtenáři registrovaní v dobušské knihovně měli v rámci hry vstup do všech expozic muzea zdarma.

Hrátky s barvami

úterý 13. července v průběhu celého odpoledne 13–17 hodin

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

úterý 10. srpna v průběhu celého odpoledne 13–17 hodin

Hravá dílnička pro malé malíře a malířky v prvním patře synagogy pod vedením kolegyně z Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou Martiny Marxové. Barvy nás obklopují po celý život. Možná už nám připadají běžné, ale bez nich by to nešlo. A jak barvy vlastně vznikají? Co se stane, když smícháme žlutou a červenou? Nebo jaké barvy má duha? To vše si prozradíme, a ještě si něco odnesete. Vhodné pro děti od 5 do 10 let. S sebou si děti měly přinést oblíbený kámen k pomalování, všechny další pomůcky byly k dispozici.

Vstupné 40,-/dítě

Návštěvnost:

24

Synagoga byla celé odpoledne volně přístupná s možností komentované prohlídky.

Loutkové divadlo "O prasátku"

Úterý 24. června 2021 od 16:30, dvorek domku F. L. Věka, vstup přes vrata za domkem.

Hádejte, co se stane, když prasátko dětem řekne, aby neprozradily, kam před vlkem uteklo? Půlka ho práskne a půlka pošle vlka na druhou stranu. Celý den to vypadalo na déšť, ale vydrželo to! Pohádku zahrálo opět divadlo BOĎI z Jaroměře v čele s principálem Romanem Bauerem na dvorku rodného domku F. L. Věka.

Vstupné: 40,- / dítě

Návštěvnost:

Další činnost muzea

Dokumentace hrobů na městském hřbitově

V lednu probíhala dokumentace některých významných hrobů a hrodek na městském hřbitově z důvodu jejich zařazení do majetku města a přípravy jejich obnov. Byl stanoven postup obnovy a připraven harmonogram a rozpočty na opravy. Každý významný hrob byl také zdokumentován a zanesen do seznamu hrobů, o něž se stará město Dobruška.

Mezinárodní den obětí holocaustu

Mezinárodní den obětí holocaustu jsme si alespoň online připomněli 27. ledna. Organizace spojených národů jej vyhlásila v roce 2005. V České republice se slavil již v roce 2000, a to z iniciativy České rady pro oběti nacismu, Federace židovských obcí v ČR a mnoha dalších organizací. Od roku 2004 byl u nás ustanoven zákonem jako Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. V Dobrušce se dříve udávalo 31 židovských obětí holocaustu, po revizi archivních dokumentů se číslo

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

pravděpodobně zvýší na 40. Holokaust přežilo pouze 7 dobrušských Židů, do města se vrátil pravděpodobně jediný. Město Dobruška a vlastivědné muzeum ve spolupráci se Střední průmyslovou školou elektrotechniky a informačních technologií připravují pro letošní rok k uctění památky obětí holocaustu 1. etapu instalace tzv. Kamenů zmizelých.

Toulavá kamera v Dobrušce

Toulavá kamera a její štáb Dobrušku navštívil 5. února. Téma: Místa spojená s Františkem Vladislavem Hekem (nebo F. L. Věkem). V září 2021 uplynulo 50 let od chvíle, kdy byl na obrazovky uveden seriál F. L. Věk. Nedávno bohužel zemřel jeho režisér a čestný občan Dobrušky František Filip. Průvodci dílu Toulavé kamery o Františku Vladislavu Hekovi byli bývalý dlouholetý ředitel muzea Jiří Mach a současná vedoucí. Díl o Dobrušce byl odvysílán v neděli 28. 2. 2021.

25

Dendrochronologie

Vlastivědné muzeum na počátku března 2021 navázalo spolupráci s panem Ing. Tomášem Kynclem, naším předním odborníkem na dendrochronologii. Ten do několika míst krovu a stropních trámů vyvrtal sondičky, které okem ani nenajdete, a podle vývrtek s letokruhy určí, který rok byly káceny stromy pro dřevěné konstrukční prvky. Samozřejmě to neděláme jen proto, že jsme zvědaví. Krov již pomalu dožívá, některé prvky jsou za hranicí životnosti, stejně jako šindelová krytina ze 70. let. Domek čeká v příštích letech rekonstrukce a chceme si být jisti, že nic neopomeneme. Základem je vědět, jak se stavba vyvíjela, abychom se o její historickou hodnotu mohli dobře postarat. Všechny odebrané dendrochronologické vzorky z krovu a stropu ukázaly dobu kácení smrků a jedlí v létě roku 1806.

Soutěž na Facebooku

V souvislosti s čekáním na výsledky dendrochronologie byla v březnu vyhlášena facebooková tipovací soutěž: Má domek F. L. Věka původní střechu z 18. století? Nejbližší tip byl oceněn. Pan Martin Vanta (Wantik Martin), Dobruška tipnul přesně rok 1806 jako rok kácení stromů pro krov a strop rodného domku F. Vl. Heka.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Vzpomínkový akt

28. března uctili představitelé Dobrušky a Nadačního fondu Věry Jičínské položením květin na městském hřbitově památku malířky Věry Jičínské-Laichterové. Od úmrtí velké umělkyně, která strávila velkou část svého života v Dobrušce, uplynulo 60 let (27. března 1961). U rodinné hrobky Laichterů se sešli Irena Krejčí (předsedkyně správní rady Nadace V. J.), Pavla Skalická (vedoucí vlastivědného muzea), starosta Petr Lžíčař a místostarosta Miroslav Sixta. Dcera Dana Laichterová-Gornerová, napsala z USA své matce vzkaz: „Drahá maminko, je tomu 60 let, kdy jsem se s Tebou navždy musela rozloučit! V mém srdci jsi však zůstala celý můj život... Mám Tě stejně ráda... Díky městu Dobrušce a Nadaci Tvé dílo snad nebude zapomenuto.“ Celý březen ve společenském centru měl patřit výstavě "Věra Jičínská - doma v Dobrušce". Kvůli přetrvávající epidemii se akce přesunula na září.

Reinstalace expozice v rodném domku F. L. Věka

V květnu jsme reinstalovali část expozice v rodném domku Františka Vladislava Heka. Nově byly instalované předměty z pozůstalosti dobrušského rodáka, které muzeu darovali sourozenci Jarmila Nikliborcová a Jan Šebelík z Frýdku-Místku. Hek byl jejich 5x pradědeček. Mezi exponáty je také mince, kterou Hekovi údajně dal sám skladatel W. A. Mozart po zpěvní zkoušce "Při několika místech volal mi Mozart hlasitě "bravo!"... "Ten musí zítra opět přijít" Ptal se mne, chci-li to učiniti, a když jsem to přislíbil, dal mi dva dvacetníky", píše Hek ve svých vzpomínkách. Z dalších nových předmětů jmenujme dvojici loutek „František a Márinka“ zakoupených do expozice od dobrušské umělkyně Hany Kozubové.

Požár Dobrušky v roce 1806

9. května jsme si povídáním a rozhlasovou reportáží připomněli 215 let od ničivého požáru Dobrušky, který natrvalo změnil tvář celého města.

Dokument o Miloňovi Čepelkovi

V Dobrušce se 28. května 2021 uskutečnil předposlední natáčecí den filmového dokumentu o cimrmanologovi Miloni Čepelkovi. Pohořský rodák je absolventem dobrušského gymnázia, a jak během natáčení prozradil, v našem městě poprvé veřejně moderoval kulturní akci. Pod vznikem projektu je podepsán tým scénáristy a režiséra Patrika Ulricha a kameramana a střiháče Františka Svěráka, vnuka zakladatele divadla Járy Cimrmana a syna režiséra Jana. Na pravidelného vzácného hosta Dobrušské filmové klapky čekalo v rodném domku F. L. Věka překvapení. Z rukou Pavla Svobody, dramaturga Festivalu F. L. Věka, starostů Opočna a Dobrušky Šárky Škrabalové a Petra

Lžíčáře převzal čestnou cenu festivalu. Dokument by měla uvést Česká televize v září při příležitosti životního jubilea Miloně Čepelky, herce, spisovatele, básníka a hudebního textaře. Muzeum pro natáčení a předávání cen uzavřelo veřejnosti po část odpoledne historickou radnici a rodný domek F. L. Věka, pracovníci byli k dispozici štábu.

Cena Poorličí – Jiří Mach

V pořadí druhá udělená *Cena Poorličí za přínos poznání* byla ve čtvrtek 3. června předána historikovi, písmákovi a dlouholetému řediteli vlastivědného muzea Jiřímu Machovi. GRATULUJEME. Cena je udělována osobám, které se zasadily o poznání, dokumentaci a organizaci regionálního bádání v regionu Orlických hor a Podorlicka, a to jak v humanitních, tak i přírodovědných oborech. Oceňovány jsou převážně osoby, jejichž působení v kulturních či vědeckých institucích je ukončeno. Kandidáti jsou vybíráni komitétem sestávajícím z jednoho zástupce Spolku historiků Vamberk a jednoho zástupce z. s. Villa Nova a z oceněných osobností.

27

19. července naše muzeum oslavilo devadesátiny

Dobrušské muzeum začalo vznikat ve dvacátých letech dvacátého století z iniciativy místních spolků a organizací, především Klubu českých turistů, Sokola, Městské spořitelny a dalších. První kroky k jeho založení se datují léty 1924 a 1925. Vůdčí osobností, která stála u zrodu dobrušského muzea, byl poštovník a starosta města Václav Malý. Poslední lednový den roku 1930 byla ustavena muzejní komise, jejímž předsedou se stal právě Václav Malý. Záhy se pro potřeby muzea podařilo dostat i prostory v domě čp. 53 na Šubertově náměstí. Komise se zasloužila i o získání rodného domku F. Vl. Heka-Věka do majetku města. Již v březnu 1930 byly navrženy úpravy v čp. 53 a občané vyzváni k darování sbírek a poskytnutí peněžitých darů pro muzeum. V květnu 1931 pokročily již přípravy

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

natolik, že byl objednáno mobiliář pro muzejní expozice. Výstavní prostory byly vybaveny, a tak mohlo být dne 19. července 1931 slavnostně otevřeno "Vlastivědné museum pro Dobruško a Opočensko".

Novináři putovali za Františkem Kupkou

Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko ve spolupráci s Centrálou cestovního ruchu Královéhradeckého kraje a Zahraničním zastoupením Agentury CzechTourism na Slovensku uspořádala ve dnech 15. - 16. 7. 2021 press trip pro slovensky píšící redaktory, kterým představila místa, kde se narodil, vyrůstal a žil malíř František Kupka. Opočno a Dobruška – to jsou ta místa, jež jsou s jeho životem nesmazatelně spjatá. V letošním roce si 23. září připomínáme výročí narození tohoto významného a světoznámého malíře 20. století, který je považován za zakladatele abstraktní malby. Místostarosta Miroslav Sixta přivítal novináře spolu s regionálním historikem Jiřím Machem a ředitelkou muzea Pavlou Skalickou, a to přímo v reprezentačních prostorách renesanční RADNIČNÍ VĚŽE, která je uprostřed náměstí F. L. Věka. Kromě zástupců města novináře čekalo překvapení, a to symbolické přivítání prvním Kupkovým mecenášem, fotografem a prvním dobrušským starostou konce 19. století – Josefem Archlebem (v podání Pavla Štěpána) ve fraku s cylindrem a nezbytnou rekvizitou – historickým fotoaparátem zapůjčeným z Fotoateliéru Ouřada – BcA. Lenka Ouřadová. Ve vstupním prostoru radnice shlédli expozici Mládí Františka Kupky. Město Dobruška obdrželo prvotiny Františka Kupky, jež doplňuje portrét Václava Kupky, umělcova otce. Autor jej osobně daroval městu s přáním, aby byl instalován v prostorách, v nichž jeho otec pracoval jako městský tajemník. Historik Jiří Mach představil všechna díla malíře Františka Kupky, která novináři mohli obdivovat včetně nejrozměrnější dochované práce. Je jím Panoráma Dobrušky, olej na plátně s pohledem na město, jež dominuje prostorám radnice. Kromě prvotin tu však na novináře čekalo druhé a hned dvojí překvapení – vystavená reprodukce Kupkova obrazu Pohled na Beaugency a Panorama de la Butte Montmartre 1897. Reprodukce byla vystavena pouze u příležitosti tohoto press tripu díky spolupráci spolku ABAKUS a Musée Montmartre, kde je originál součástí expozice. Po malém občerstvení ředitelka muzea Pavla Skalická přiblížila novinářům expozici Hrdelní právo, jež se nachází taktéž v prostorách radnice. Poté se společně vydali po dřevěných schodech na ochoz radniční věže a odměnou jim byly nejen zajímavosti města, ale také panoramata Orlických hor.

Den židovských památek

V neděli 8. srpna od 9 do 17 h byl v rámci Dne židovských památek volně přístupný dobrušský židovský hřbitov (bez nutnosti zapůjčit si klíč).

3

29

Návštěvnost

Přehled návštěvnosti expozic se nerovná počtu osob, které muzeum navštívily, jelikož lidé pochopitelně často navštíví více expozic zároveň. Návštěvnost evidujeme na každém objektu zvlášť a součet ukazuje počet skutečně prodaných vstupenek; mimořádné akce, děti do 6 let a významné návštěvy muzea nejsou započítány.

Expozice	Návštěvnost 2020	Návštěvnost 2021
Radniční věž	2 972	2 742
Vojenská geografie	796	965
Historické expozice – hl. budova	989	1 346
Domek F. L. Věka	5 302	4 930
Dům Františka Kupky	Otevřen 11. 9. 2021	465
Celkem	10 059 osob	10 448 osob
Příjem ze vstupného	281 890 Kč	288 160 Kč

Stálé expozice muzea navštívilo jednotlivě v roce 2021 celkem 10 448 platících návštěvníků, což je o 389 více než v roce 2020. Za vstupné do expozic bylo utrženo 288 160 Kč, tedy o 6270 Kč více než v roce 2019.

Další příjmy muzea představovalo vstupné z pořádaných akcí, jednak s pevným vstupným, jednak s dobrovolným. Za akce s pevným vstupným bylo utrženo 7 080 Kč a za přednášky a akce s dobrovolným vstupem 3 508 Kč.

Výroční zpráva za rok 2021

Akce s pevným vstupným			Přednášky a další akce		
pevné vstupné	40 Kč	tržba	dobrovolné vstupné	osob	Kč
2.6. Kašpárek	119	4 760	2.6. loutkové divadlo BOĎI	59	1 347
13.7. dílnička	6	240	24.6. židovský hřbitov	38	1 286
10.8. dílnička	8	320	31.10 Netopýří školka	15	270
24.8. Prasátko	44	1 760	2.11. Socha - vznik člověka	11	440
		7 080	23.11. Mach - zánik židovské obce	7	165
					3 508

30

Příjmy muzea:

Příjem ze vstupného celkově v roce 2021: 298 748 Kč

Akce s dobrovolným vstupným a akce zdarma: 10 588 Kč

Příjem z nájemného v roce 2021: 1 360 Kč

Příjem z prodeje suvenýrů a knih v roce 2021: 60 948 Kč

Příjem z darů: 20 000 Kč (Kameny zmizelých, Jan Tomský)

Příjem z dotace KHK: 108 000 Kč

Z uvedených čísel je zřejmé, že i přes omezení způsobená epidemiologickou situací se v dlouhodobém horizontu jednalo o úspěšný rok s průměrnou návštěvností a tržbami.

4

31

Práce se sbírkou

Největším bohatstvím každého muzea a jeho nejdůležitější součástí jsou jeho sbírky. Sbírkový fond dobroušského muzea představuje dnes přes 15 000 položek, dokumentujících vývoj města a spádového regionu. Jde zvláště o sbírky charakteru etnografického, historického a uměleckého. Je zde například soubor prvotin malíře Františka Kupky, unikátní dílo malíře a kronikáře Aloise Beera, reprezentativní archeologická sbírka, dokumentující nejstarší osídlení regionu, dřevěné plastiky, betlémy, řemeslnické nástroje a výrobky apod.

Součástí muzejních sbírek je i bohatý archiv, obsahující především pozůstalosti a odkazy nejen místních a regionálních osobností, ale i např. Františka Vladislava Heka, ředitele Národního divadla Františka Adolfa Šuberta, nakladatele Jana Laichtera, spisovatele Karla Michla a dalších.

S rozvojem elektronizace došlo i ke kvalitativním změnám v evidenci sbírek. Dnes jsou veškeré muzejní sbírky vedle fyzické formy vedeny i ve formě elektronické, v programu DEMUS, vytvořeném Moravským zemským muzeem v Brně, který používá většina českých a moravských muzeí. Průběžně jsou tak zapisovány přírůstky nové, a to jak v I., tak i ve II. stupni. Dalším kvalitativním stupněm zpracování sbírkových fondů je jejich zpracování vědecké, většinou příslušným odborníkem v dané oblasti.

V roce 2020 byla pozornost průběžně věnována zpracování pozůstalosti Věry Jičínské a Prokopa Laichtera, přičemž část fondu dokumentovali přímo rodinní příslušníci rodiny Laichterovy. Dobrušské muzeum má z minulosti také zpracován fond archeologie, fond starých tisků a fond rukopisů. Při zpracovávání ostatních fondů jsou v první instanci využíváni místní dobrovolní spolupracovníci, např. kronikáři, kteří v rámci své práce skenují materiály a poskytují je muzeu k použití. Důkladné vědecké zpracování sbírkových fondů je jedním z nejzákladnějších předpokladů jejich využití, a to jak pro vědeckou publicistiku a rozvoj historického poznání, tak i pro jejich popularizaci. Část fondu malířky Věry Jičínské byla zadána ke zpracování v rámci diplomové práce Bc. Kateřině Zadinové z Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, téma její práce zní Poválečná tvorba malířky Věry Jičínské.

Péče o sbírky

Zvýšená pozornost byla v roce 2021 věnována stabilizaci depozitárního režimu sbírky, zejména pak v depozitáři v Domašíně, kde je mimo jiné uložena obrazová sbírka. Již v roce 2019 byla zahájena jednání vedoucí ke zlepšení stávajícího stavu obrazů Věry Jičínské, které léta trpěly nevhodným uložením (již z dob majitelů) v tzv. Laichterově domku.

V roce 2021 bylo k restaurování převezeno na základě předávacího protokolu celkem 16 obrazů Věry Jičínské.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Restaurovány byly i další předměty, například kresby Jana Zrzavého nebo akvarel Františka Kupky. Byly vyhotoveny nové restaurátorské záměry a připravena další fáze restaurování pro rok 2022.

Celkem bylo v roce 2021 restaurováno 19 ks sbírkových předmětů.

Akvizice

Sbírkový fond muzea se v roce 2021 rozrostl o 11 nových přírůstkových čísel. Z tohoto množství 9 př. č. tvořily dary a 2 př. č. nákup.

Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7 371 inventárních čísel.

Přírůstky v roce 2021:

Řada	Inv. č.	Počet	Předmět	Datace	Popis
17 F	12818	24			Figurky a jiné plastiky z chlebového těsta: 3 x obličej, 1 x postava, 1 x rostlina, 7 x "hrací" kameny zdobené nití, 4 x růže černá, 1 x růže světlá, 5 x drobné kvítky, 1 x hrací kostka, 1 x menší kostka.
13 B	12819	1	vaříč	50. - 60. léta 20. století	Přenosný vaříč MEVA 261 - plechový, zelený, otočný knoflík Z - O. Daroval p. Hojný Ondřej, Domašínská 333
06 L	12820	1	termoska	60. léta 20. století	Termoska na zmrzlinu.
06 L	12821	1	termoska		Plechová termoska
13 B	12822	1	kráječ		Kovový kráječ s klikou na nudle (zeleninu). Upínací systém přišroubování ke stolu.
11 F	12823	1	kufr		Proutěný cestovní kufr se 2 kovovými přezkami na zámek, bez klíčů, pravá přezka zamčená - vytržená. Daroval pan Karel Baláček z Dobrušky.
13 G	12824	1	holicí strojek	60. léta 20. století	Pánský elektrický holicí strojek dvoufrezový, ve světle šedém koženkovém pouzdře na zip (chybí jezdec zipu). Značka BOR B 530, Novoborské strojírny. Napětí 120/220V. Doba chodu 10 minut. Oholí i nejtvrďší vous.
09 K	12825	1	holinky	poč. stol. 21.	Holinky k olympijskému kroji z Olympiády v Londýně 2012. Vel. 45, modré, vzor inspirován F. Kupkou Amorfa - Fuga. Holinky jsou zarámovány (v. ,š., h.) v expozici Dům Fr. Kupky
18 B	12826	1			Dekret k Československé revoluční medaili a Revoluční medaile

Výroční zpráva za rok 2021

19 K	12827	1	fotografie	Fotografie Náměstí F.L.Věka č.11 - Občanská záložna + Mariánský sloup. Zaskleno, zarámováno.
01 K	12828			Keramické střepy

Inventarizace

V roce 2021 pokračovala podle plánu inventarizace sbírky. Celkem bylo v roce 2021 inventarizováno 835 ks, (celkově 7 371 evidenčních čísel, 15 394 ks) což představuje cca 7,7 % z celkového počtu evidenčních čísel v databázi DEMUS. Doporučení pro provedení inventarizace dle novely vyhlášky Ministerstva kultury č. 275/2000 Sb. ze dne 1. 7. 2013, kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb. ve znění „každá sbírka musí být inventarizovaná nejpozději v průběhu 10 let, sbírky čítající více než 200

000 sbírkových předmětů nejpozději v průběhu 15 let a sbírky čítající více než 500 000 sbírkových předmětů nejpozději v průběhu 20 let“, není plněno z důvodu nedostatku personálních sil znemožnění práce v důsledku opatření proti koronaviru (karantény, nemoc). O inventarizaci byl vyhotoven zápis.

Kulturní zařízení města Dobrušky
Vlastivědné muzeum Dobruška
Sádkovo nám. 45
518 01 Dobruška
Tel. 803 373 710
E-mail: muzeum@mestodobruska.cz

INVENTARIZAČNÍ ZÁPIS č.j. 1/2021

Inventarizační komise Vlastivědného muzea Dobruška ve složení: (jméno, příjmení, funkce)

Gabriela Dušánková předseda komise
Mgr. Pavla Skalická člen komise
Jilna Vlková člen komise

provedla podle §12 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, (dále jen: zákon) řádnou revizi sbírky, respektive části sbírky, v rozsahu – inventurních listů:

Fond	Číslo	Počet			
03 A	12717	1	18 B	12826	1
03 A	12143	1	19 A	4295	1
03 A	8952	1	19 A	4294	1
08 D	12119	2	19 A	4968	1
09 D	12611	4	19 A	7524	1
10 D	12614	2	19 A	10963	1
10 D	12612	1	19 A	4050	1
10 D	12613	2	19 A	4162	1
05 O	8949	1	19 A	4691	1
01 K	12828	1	19 A	5861	1
05 B	8893	1	19 A	5860	1
05 K	10026	1	19 A	10872	1
06 L	12821	1	19 A	4803	13
06 L	12820	1	19 A	5512	1
06 T	12501	1	19 A	5510	1
06 T	12503	1	19 A	5507	1
06 T	12508	1	19 A	5504	1
06 T	12510	1	19 A	5963	1
07 C	3567	1	19 A	4483	6
07 C	10216	1	19 A	4478	5
07 C	10215	3	19 A	4473	5
09 J	2497	1	19 A	4466	4
09 K	12625	1	19 A	4465	6
11 F	12623	1	19 A	4401	51
13 B	12822	1	19 A	4400	5
13 B	12819	1	19 A	4395	6
13 G	12824	1	19 A	4394	10
17 F	12818	24	19 A	4393	10
18 A	12810	1	19 A	4359	1

www.kuluradobruska.cz/vlastivedne-muzeum

Způsob provedení inventarizace

- ověření souladu evidenčních záznamů jednotlivých sbírkových předmětů se skutečným fyzickým stavem a počtem předmětů porovnáním inv. sbírkových předmětů s příslušnými záznamy ve sbírkové evidenci (jaké) inventarizační seznamy vytvořené podle počítačové přírůstkové knihy,
- posouzení stavu, potřeby preparace, konzervace nebo restaurování, způsobu uložení a kontrola prostředí, v němž jsou sbírkové předměty uloženy,
- provedení inventarizace bylo označeno do evidenčního záznamu (knihy, karty nebo databáze): v inventarizačním seznamu a na kartě.

Zápůjčky sbírkových předmětů

Na základě žádosti Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou muzeum po schválení radou města zapůjčilo 102 ks sbírkových předmětů na výstavu „Orlické hory Věry Jičínské“, realizovanou ve výstavních prostorách Orlické galerie, pobočky Muzea a galerie Orlických hor v

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Rychnově nad Kněžnou, II. patro Kolowratského zámku, Kolowratská 1, Rychnov nad Kněžnou. Smlouva o výpůjčce VMD 1/2021

Na základě žádosti Moravské galerie v Brně, Husova 18, 602 26 Brno, IČO: 0009487, zastoupené Janem Pressem, ředitelem, muzeum po schválení radou města Dobrušky smlouva VMD2/2021 zapůjčilo ze sbírek vlastivědného muzea v Dobrušce 1 ks umělecké dílo kresba na papíře, rámováno **Věra Jičínská - Autoportrét s cigaretou**, 1926, rozměry 52 x 38 cm, za účelem výstavy „Civilizovaná žena“, realizované ve výstavních prostorách Moravské galerie v Brně, a to v předpokládaném termínu 8. 10. 2021 – 10. 7. 2022.

Muzeum také **udělilo 3 souhlasy s pořízením nebo kopií obrazového záznamu** k nekomerčnímu využití badatelům do diplomových prací a autorům knih, z nichž je vždy jeden výtisk žádán do muzejní knihovny.

34

Digitalizace

Digitalizace probíhala v muzeu vždy průběžně. Jak jsme uvedli výše, jsou dnes **veškeré muzejní karty vedle fyzické formy vedeny i ve formě elektronické**, v programu DEMUS, a postupně k nim dokumentátorka přiřazuje fotografie a edituje je.

Probíhá digitalizace fotografií a archivu – digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečeno jejich dlouhodobé uchování. Při digitalizaci historických dokumentů velmi úspěšně spolupracujeme se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou a Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

Do budoucna je nutno připravit **koncepti ke kompletní digitalizaci archivní sbírky**, která čítá přes 480 kartonů. Toto bude vyžadovat **změnu organizace práce dokumentátorky či navýšení pracovníků** tak, aby zároveň s péčí o sbírky bylo muzeum schopno skenovat materiály a připravovat je vedoucí muzea a badatelům ke zpracování.

V roce 2021 byly digitálně zpracovány kartony č. 212 (Jičínská), 115, 114, 116 (Kupka). Průběžně byly zpracovávány archiválie aktuálně potřebné pro práci v muzeu, připravujeme seznam, který zefektivní ukládání do archivu a práci s archivním materiálem v digitální podobě. Dále byly naskenovány kroniky Domašína z 20. století a některé diplomové práce (Beer).

5

35

Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2021 zde bylo registrováno 203 čtenářů, kteří si vypůjčili 60 knih. Další desítky knih byly zapůjčeny prezenčně badatelům. Přibyli dva noví čtenáři.

Do knihovny přibylo 11 knih, z toho 5 muzeum koupilo a 6 získalo darem. Celkem je v muzejní knihovně 7 475 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží hlavně zájemcům z řad studentů středních a vysokých škol.

Badatelům zejména z řad univerzitních studentů jsou poskytovány konzultace i všechny potřebné archivní materiály včetně studijní literatury.

Knihovna nabízí také možnost oskenovat si menší množství materiálu a odnést kopii na flash-disku nebo CD s sebou. Veškeré knihovní služby jsou poskytovány zdarma.

Knihovna vlastivědného muzea v Dobrušce

6

36

Badatelna

Badatelské zázemí poskytuje muzeum v kanceláři vedoucí v 1. patře, kde je k dispozici pracovní stůl a zásuvka pro připojení vlastního notebooku, případně fotoaparátu. Badatelům je možno zapůjčit zdarma stativ a po domluvě s vedoucí mohou také využít skeneru či si archiválie nafotit. Pro práci s archiváliemi využívají badatelé bavlněné muzeologické rukavice, které jsou pravidelně udržovány praním.

V roce 2021 vyplnilo v muzeu badatelský list devět nových badatelů, kteří pracovali přímo s archivním materiálem. Jelikož poměrně velkou část roku nebylo kvůli protiepidemickým nařízením možné muzeum badatelsky navštívit, obraceli se na nás badatelé převážně elektronicky. Touto cestou jsme zodpověděli více než 30 badatelských dotazů a poskytli co nejúplnější informace on-line cestou.

Nové badatelské listy nevyplňují badatelé, kteří s muzeem spolupracují dlouhodobě a dochází pravidelně. Celkově muzeum eviduje na **75 badatelských návštěv** (ne vždy badatel vyplňuje badatelský list, mnohdy vyžaduje pouze konzultaci). Badatelům byl poskytnut materiál z více než 40 kartonů, někteří pracovali také s elektronickým archívem.

7

37

Marketing a propagace muzea

Facebook

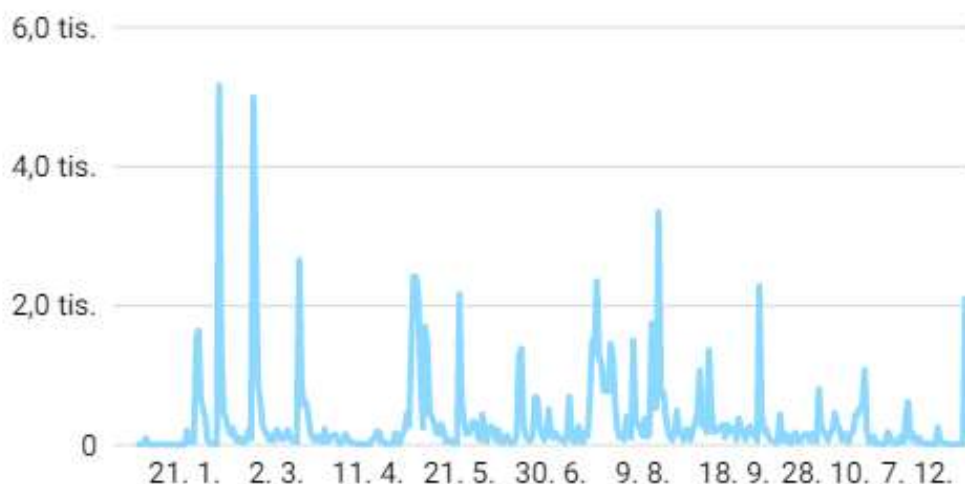
V únoru byla získána oprávnění ke správce facebookového profilu muzea, který byl založen v roce 2017, nicméně informace na něm dlouhodobě nebyly aktualizovány. Správcem stránky je nyní vedoucí muzea Pavla Skalická a pravidelně jsou sem umísťovány informace o dění v muzeu, fotografie sbírkových předmětů i fotografie z akcí muzea.

Dosah a účinnost facebookové propagace je patrná z následujících grafů:

Dosah

Dosah Facebook stránky ⓘ

37 442 ↑ 82 %

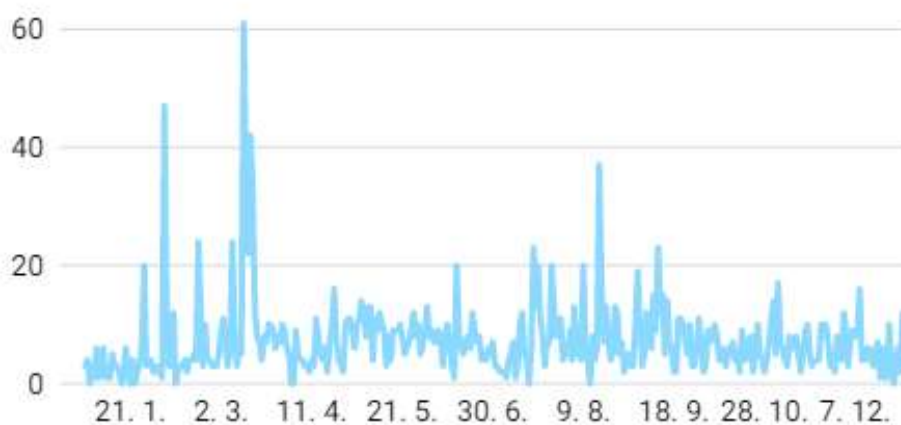
Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

Návštěvy stránky a profilu

Návštěvy Facebook stránky ⓘ

2 642 ↑ 88,2 %

38

Facebookový profil „Vlastivědné muzeum v Dobrušce“ měl k 31. 12. 2021 383 aktivních sledujících (nárůst o 153). Muzeum založilo také instagramový profil, s nímž se teprve učíme pracovat.

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

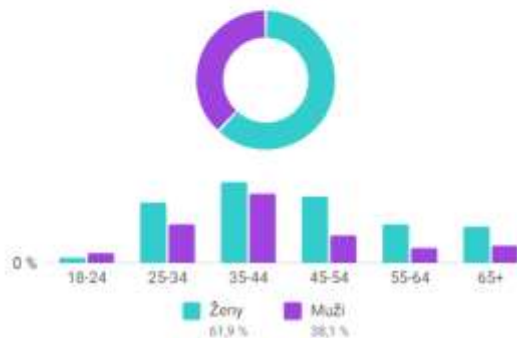
Okruh uživatelů

Stávající okruh uživatelů Potenciální okruh uživatelů

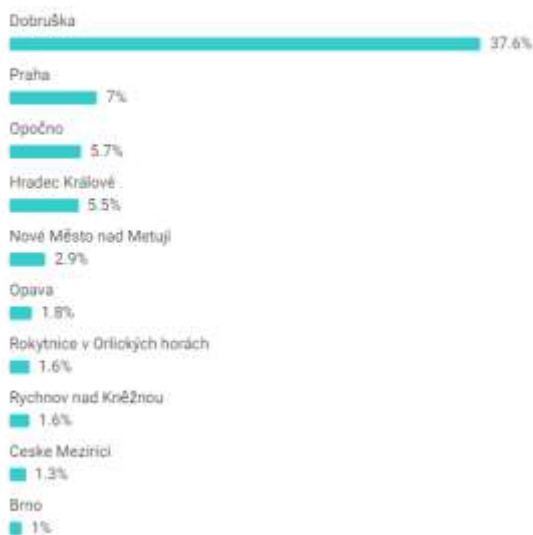
To se mi líbí Facebook stránky

383

Věk a pohlaví

Hlavní města

Prezentace v médiích a periodikách

Akce muzea i samotné město Dobruška byly propagovány prostřednictvím reportáží na dobrušské kabelové televizi. Dařila se i spolupráce s Orlickým týdeníkem, kde vyšlo několik propagačních článků k akcím organizovaným muzeem.

V roce 2021 bylo natočeno nejméně 12 reportáží (některé nemají svůj záznam v audioarchivu ČRO, proto nebyly evidovány) pro Český rozhlas Hradec Králové, na kterých se více či méně podílelo vlastivědné muzeum.

Výroční zpráva za rok 2021

21. 2. 2021 11:10 Sběrka obrazů Věry Jičínské ve Vlastivědném muzeu v Dobrušce je po zrestaurování opět kompletní

4. 3. 2021 09:20 V Dobrušce zkoumají odborníci stáří střechy na domku slavného rodáka F. V. Heka neboli F. L. Věka

21. 3. 2021 09:38 V Dobrušce budou Kameny zmizelých. Jde o pomníky připomínající bývalé židovské obyvatele města

24. 3. 2021 09:19 Vlastivědné muzeum v Dobrušce digitalizuje svůj archiv. I originální dopisy malíře Františka Kupky

8. 5. 2021 09:43 Město Dobruška zahájilo letošní oslavy 150. výročí narození světoznámého malíře Františka Kupky

40

9. 5. 2021 09:15 Před 215 lety Dobruška na Rychnovsku málem zanikla. Městem se přehnal ničivý a hrůzný požár

27. 7. 2021 11:32 Do kraje dorazil historický Legiovlak se 14 vagóny. První zastávkou je Dobruška na Rychnovsku

od 20. září 2021 – 8 dílů, Po stopách Františka Kupky: Od opočenské kolébky k abstraktním formám

Listopad 2021 Malíř František Kupka dospíval v Dobrušce. Poctou mistrovi je expozice v původním domě Kupkových

26. 11. 2021 08:42, Obsáhlá sbírka vzácných obrazů malířky Věry Jičínské se stěhuje do speciálně vybaveného depozitáře

3. 12. 2021 14:00 Dobruškou se můžete projít po stopách Jiráskova hrdiny F. L. Věka. I jeho rodným domem

3. 12. 2021 07:56 Kovář a požární technik Ondřej Požár probouzí k novému životu starou dobušskou kovárnu

V Dobrušce natáčel také štáb Toulavé kamery díl o Františku Vladislavu Hekovi (viz výše).

Výroční zpráva za rok 2021

Prezentace na internetu

V průběhu celého roku byla věnována zvýšená pozornost vyhledávání zastaralých, neúplných či matoucích informací o muzejních expozicích na propagačních webech a následně jsme vyžadovali jejich aktualizace a opravy. Byl přestavěn také samotný web muzea v rámci Kulturních zařízení města Dobrušky, a to zejména co se týká přehlednosti ve vyhledávání otvírací doby a dále knihovního fondu. Akce muzea byly pravidelně propagovány na tematických webových stránkách, např. na serveru kudyznudy.cz.

V souvislosti se vznikem nové expozice Dům Františka Kupky byl externími spolupracovníky Tomášem Pecenem a Petrem Vlčkem vytvořen také nový web <https://kupkafrantisek.cz/>.

41

Náhled webových stránek k nové expozici Františka Kupky

Výroční zpráva za rok 2021

Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, e-mail: muzeum@mestodobruska.cz

8

42

Publikační činnost

Pracovníci muzea v roce 2021 téměř každý měsíc přispívali do Dobrušského zpravodaje. Pavla Skalická psala také článek o exhumaci ostatků rodiny Nostic v Rokytnici v O. h. do tamního zpravodaje. Dále byli zaměstnanci muzea autory nebo spoluautory následujících knih:

Mach, Jiří a kol.: *Letopisy divadla ochotnického v Dobrušce*

Skalická: 1 kapitola – prvorepublikové divadlo

Dragoun, Bohumír a kol.: *Říčky a Nebeská Rybná na starých pohlednicích*

Skalická: 1 kapitola o Věře Jičínské a několik kreseb

Skalická, Pavla: *Věra Jičínská / doma v Dobrušce*

Nová publikace o malířce Věře Jičínské byla pokřtěna 1. září 2021 a prodává se v informačním centru Dobruška a v muzeu za 200,- Kč (128 stran, celobarevná).

Věra Jičínská je nesmazatelně spojena s Dobruškou nejen rodinným svazkem, ale také svým dílem. V Dobrušce často tvořila a město se vyskytuje jako jeden z nejčastějších krajinných motivů její tvorby ve 40. letech 20. století.

Publikace doprovázela stejnojmennou výstavu *Věra Jičínská / doma v Dobrušce*, kterou jsme uspořádali při příležitosti 60 let od úmrtí malířky v roce 2021. Je členěna do kapitol podle výraznějších životních a tvůrčích etap malířky, které jsou často provázány (dcera, studentka, malířka, žena, matka), dále obsahuje kapitolu o cestě obrazů do muzea a o tom, jakým způsobem byly v minulosti prezentovány. Závěrem nechybí kapitola o smutném konci života Věry Jičínské, spojeném s tragickým úrazem při restaurování stropní malby. Katalogová část je rozdělena na dvě výrazněji se lišící období (1931-1937, 1938-1947) a obsahuje více než 80 reprodukcí děl ze sbírky Vlastivědného muzea Dobruška. Součástí publikace jsou tři odborné exkurzy – o vztahu s Janem Zrzavým, o dějinách Dobrušky a o proběhlém restaurování.

Jedná se od zániku malé galerie Věry Jičínské v domě čp. 360 v Domašínské ulici v 80. letech 20. století o první podobný počin, kterým chceme vést návštěvníky (čtenáře) pohodlnější cestou k tvorbě malířky, jež v Dobrušce prožila mnoho šťastných okamžiků a ráda se do regionu ve své tvorbě vracela.

9

43

Dotace

Podpora činnosti muzeí a galerií: 21KPG06-004 (KHK)

Předmětem II. etapy projektu v roce 2021 byla opakovaná desinsekce depozitářů plynováním, nákup uzamykatelné stolové vitríny a restaurování vybraných obrazů. Z důvodu nižší finanční dotace, než o kterou bylo žádáno, jsme dali po zhodnocení nízké či žádné aktivity červotoče přednost restaurování obrazů. Od nákupu stolové vitríny bylo ustoupeno ze stejného důvodu a vitrínu pro výstavu jsme bezplatně zapůjčili, abychom věnovali všechny dotační prostředky ve prospěch restaurování, které bylo v danou chvíli nejvíce žádoucí.

Pro restaurování obrazů byla o vybráno pracoviště Fakulty restaurování v Litomyšli Univerzity Pardubice pod vedením restaurátora s oprávněním MK 2002 Povolení k restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb, 17584/2002 2005 Povolení k restaurování malířských uměleckých děl na plátně, 9953/2005 a pedagoga Mgr. art. Luboš Machačka, Art. D.

Průběh realizace

Dne 8. 4. bylo u Fakulty restaurování Univerzity Pardubice objednáno restaurování 5 ks pastelů pro výstavu Věra Jičínská / doma v Dobrušce, toto restaurování bylo provedeno v období do 10. 5., kdy byly kresby vráceny objednateli. Výstava proběhla od 1. září do 28. září 2021. Restaurování kreseb proběhlo v souladu s rozpočtem.

Dne 8. 4. bylo Fakulty restaurování Univerzity Pardubice objednáno restaurování 5 ks pastelů pro publikaci Věra Jičínská / doma v Dobrušce, který byla vydána městem Dobruška k 1. 9. 2021. Kresby byly restaurovány v období do května 2021 a dne 10. 5. vráceny objednateli. Restaurování kreseb proběhlo v souladu s rozpočtem.

Dne 8. 4. bylo u Mgr. art. Luboše Machačka objednáno restaurování 3 ks olejomalb na plátně pro výstavu Věra Jičínská / doma v Dobrušce, toto restaurování bylo provedeno v období do 11. 5., kdy byly olejomalby vráceny objednateli a byla k nim vystavena restaurátorská dokumentace. Výstava proběhla od 1. září do 28. září 2021. Oproti rozpočtu zde došlo ke změnám nákladů směrem dolů. Celkově se tyto 3 olejomalby podařilo restaurovat o 16 % levněji cenu, jelikož některé prvky (rámy) nebylo nutno nahrazovat jinými.

Dne 15. 7. bylo u Mgr. art. Luboše Machačka objednáno restaurování posledních 3 ks olejomalb na plátně z pařížského období tvorby Věry Jičínské, o jejichž zapůjčení žádají opakovaně galerie v ČR.

Výroční zpráva za rok 2021

Toto restaurování bylo provedeno v období do 19. 7. 2021, kdy byla restaurovaná díla vrácena objednateli. Jedna položka, 19 A 4030, obraz Cikánská madona, olej, plátno 78,5 x 62,5 cm, rok 1927 byla oproti rozpočtu navýšena o 36 % z důvodu vyššího hloubkového poškození malby a nutnosti repasovat rám. Cena v rozpočtu byla dle RZ odhadnuta na 14 375,00 Kč vč. DPH, nakonec restaurování stálo 22 425,- Kč vč. DPH. Ostatní dvě olejomalby se naopak podařilo restaurovat za nižší náklady, proto i zde celková cena restaurování oproti rozpočtu klesla o 0,4 %.

Náklady na restaurování uvedené v rozpočtu byly 162 475 Kč vč. DPH. Skutečná cena restaurování se oproti rozpočtu snížila o 2,9 % na 157 837,5 Kč vč. DPH.

Výše poskytnuté dotace byla 108 000,-. Celková spoluúčast města tedy byla 49 837,50 Kč, což představuje 31,6%. Výše dotace tedy představovala 68,4 % a smluvní podmínky byly splněny.

44

Restaurování bylo zahájeno 8. 4. 2021 a dokončeno 19. 7. 2021, všech 16 restaurovaných obrazů je nyní uloženo v depozitáři.

Přínosy projektu pro Královéhradecký kraj

Předpokládaných přínosů projektu pro Královéhradecký kraj, mezi něž náleží zachování výtvarného díla umělkyně, která v tomto kraji prožila závěr svého života, bylo bezesporu dosaženo. Stabilizovaná a restaurovaná díla uchovávaná odpovídajícím způsobem a v odpovídajících podmínkách bude možné ve vyšší míře vystavovat, což nepochybně přispěje k propagaci nejen samotného města Dobrušky, ale i celého Královéhradeckého kraje.